

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу e-Learn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Медіааналітика і медіапсихологія»

Рівень вищої освіти – перший
Спеціальність 061 «Журналістика»
Освітня програма «Журналістика»
Рік навчання **3 семестр 6**
Форма навчання **денна, вечірня, заочна**
Кількість кредитів ЄКТС **3**
Мова викладання **українська**
д-р філол. наук, професор Навальна Марина Іванівна
050-410-59-69
mnavalna@gmail.com
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4034>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка студентів у галузі медіааналітики, включно з опануванням найбільш відомими теоріями й методами, ознайомленням із сучасними українськими прикладами розвитку медіа галузі та проведення медіа досліджень. Оскільки ця дисципліна орієнтована головним чином на майбутніх журналістів, вона включає в себе головні складові цієї професії, а також вводить в центральну проблематику розвитку масових комунікацій сучасної України; виробити навички по збору та аналізу інформації із загальнодоступних джерел.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоїти основні теорії медіааналітики та медіапсихології;
- вивчення індивідуального сприйняття інформації;
- стимулювати студентів до подальшої розробки ефективних наукових методів дослідження медіасередовища та, зокрема, новітніх медій;
- виробити вміння аналізувати критичні тексти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні теорії медіакомунікацій;
- основні проблеми медіаналітики та медіапсихології;
- технології медіааналітики та медіапсихології в сучасних медіа;

вміти:

- самостійно аналізувати різні підходи в медіааналітиці та медіапсихології;
- користуватися апаратом медіаналітики та медіапсихології для практичної реалізації проєктів;
- працювати з різними джерелами;
- обробляти зібрану інформацію.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
7 семестр				
Тема 1. Медіааналітик: специфіка та поліаспектність	2/4	<p>Знати програмові засади дисципліни; структуру дисципліни. Розуміти процес раціоналізації на етапі глобалізації. Знати аналітичну та експертна діяльність як діяльність «раціоналізаторів системи» та різновиди соціологічної практики. Знати поняття аналітик, науковець, експерт, фахівець, знавець, консультант, інтелектуал: спільне та відмінне.</p> <p>Розрізняти аналітику як систему знань і особливий вид діяльності. Знати гносеологічну, соціальну та інформаційно-комунікативну компоненти аналітики; різновиди аналітики. Розуміти особливості визначення поняття «соціальна аналітика».</p> <p>Знати експертизу медіа як експертизу тексту; як експертизу соціального акту; як експертизу функціонування соціального інституту, а також розуміти специфіку експертизи текстів медіа.</p> <p>Уміти розрізняти відмінності медіаналітики від інших видів експертної діяльності і знати метаекспертизу як взаємодію професіоналів-експертів. Уміти дотримуватися етика метаекспертизи.</p>	Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	9

<p>Тема 2. Теоретико-методологічні, критеріальні та ціннісні аспекти медіаналітики та соціокультурної експертизи текстів медіа.</p>	<p>2/4</p>	<p>Знати теоретичні засади соціокультурної експертизи медіатекстів (СЕМ): подвійність позиції експерта, медіа як частина соціального простору, кон'юнктурність медіатексту, багатоканальність медіа, діяльнісність медіа, інкорпорованість медіа в соціокультурну систему. Знати методологічні засади СЕМ: конкретність, контекстуальність, специфічна порівняльність, дискретизованість. Знати праксеологічні засади СЕМ: контекстуальність, вузькість, однозначність, практичність, інспірованість. Знати новітні аналітичні теорії медіа. Розуміти соціологічні теорії і соціокультурну експертизу. Знати «екосистему» аналітичної соціології, рівні мікро- і макро- соціологічного аналізу у соціокультурній експертизі, соціологічний синтез у соціології: перспективи для соціальної аналітики та соціокультурної експертизи. Уміти застосовувати методи аналізу медіатекстів, систему методів медіаналітики, типології методів аналізу. Уміти застосовувати автобіографічний(особистісний) аналіз медіатексту, герменевтичний аналіз медіатексту, дискурс-аналіз медіатексту, ідентифікаційний аналіз медіа та медіатексту, ідеологічний аналіз медіа та медіатексту, іконографічний аналіз медіатексту, лінгвістичний аналіз медіатексту, логічний аналіз медіатексту, сентимент-аналіз медіатексту. Знати ціннісні аспекти експертизи: соціальна позиція</p>	<p>Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.</p>	<p>9</p>
--	------------	--	--	----------

		експерта, контекстуальність рішення для майбутнього, об'єктивність поза залежністю від замовлення. Уміти розрізняти подвійність позиції експерта та заперечення експертності: поняття, ознаки, причини.		
Тема 3. Медіакомпетентність аудиторії.	2/4	Знати поняття медіакомпетентності аудиторії, а також медіакомпетентність, медіаграмотність, медіаосвіта. Уміти розрізняти формальну, неформальну та інформальну медіаосвіту. Знати теоретичні підходи та типології теорій медіаосвіти. Знати поняття медіакультури та рівні сприйняття та оцінки медіатекстів аудиторії в залежності від соціодемографічних ознак.	Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	9
Тема 4. Аналітика різноманітних жанрів медіатекстів: загальні засади та специфічні відмінності.	2/4	Знати типологію жанрів медіатекстів та визначення жанру експертного тексту: з точки зору сфери соціального життя, текстуального жанру, площин аналізу. Знати юридичний, соціально-політичний, рекламний, художній, розважальний, науковий жанр медіатексту. Знати аналітичні жанри: інтерв'ю, коментар, статтю, огляд. Знати специфіку аналітики в залежності від жанрової приналежності та сфери функціонування медіатексту. Уміти розрізняти маніпулювання свідомістю у медіа. Знати поняття інформація і пропаганда; інформація і дезінформація; правда та постправда; фейк. Уміти передбачати: ознаки, ризики, безпекові заходи; правові регулятори медіа в демократичному суспільстві. Знати поняття дифамації, протидію дифамації, правове	Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	9

		<p>забезпечення протидії дифамації. Знати досвід розвинених демократій та реалії України.</p> <p>Знати поняття експертиза політичних текстів; експертизу політичного тексту та участь в політичному процесі. Уміти аналізувати політичний текст як об'єкт медіаекспертизи: властивості, специфіка. Знати специфіку взаємодії в трикутнику «експерт – замовник – об'єкт експертизи» в політичній сфері. Уміти сприймати експертизу як політичний акт.</p> <p>Знати поняття стислого (короткого) медіатексту; види, характеристики, жанрову специфіку. Уміти характеризувати заголовок, пресреліз; володіти стилістичними особливостями та прагматичним значенням.</p>		
<p>Тема 5. Медіапсихологія як психологічний феномен. Психологічні методики медіааналізу.</p>	2/4	<p>Знати предмет медіапсихології як нової наукової галузі; перспективи і принципи медіапсихології. Знати медіапрактики і медіапотреби суб'єктів взаємодії: медіаресурси і медіаризики процесів взаємодії. Розуміти часові виміри медіареальності. Знати феномен візуального інформаційного простору: взаємодія людини і медіа.</p>	<p>Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.</p>	9
<p>Тема 6. Новинний текст як медіатекст: прагматика, мовна гра.</p>	1/4	<p>Знати прагматика новинного медіатексту: маніпулятивний потенціал. Розуміти новинний медіатекст як базовий текст медіа. Знати мікро- та макроструктура, основні функції та якості новинного медіатексту; маніпулятивний потенціал новин. Уміти розуміти мовну гру в сучасному новинному медіатексті, знати функції мовної гри: маскууючу,</p>	<p>Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.</p>	9

		експресивну, дискредитує, світоглядну, естетичну, розважальну, смислотворчу, компресивну та атрактивну.		
Тема 7. Проблеми рекламних медіатекстів.	2/4	Знати визначення рекламного тексту, розуміти специфіку рекламного медіатексту. Уміти діагностувати та вимірювати приховану рекламу та антирекламу як дослідницьку проблему. Знати можливі індикатори рекламних матеріалів в product placement та недобросовісному інформуванні.	Написання конспектів, доповідей, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	8
Тема 8. Медіаграмотність: вимоги та особливості написання аналітичної статті.	2/4	Знати рівень медіакультури, досягнений медіаосвітою, що стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе і спілкуватися за допомогою цих медіазасобів, свідомо сприймати і критично тлумачити інформацію, відділяти реальність від її віртуальної симуляції — розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують. Розуміти, що чинниками медіаграмотності є сукупність знань, навичок та умінь, які дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати повідомлення різних жанрів і форм для різних типів медіа, а також розуміти й аналізувати складні процеси функціонування медіа в суспільстві, та їхній вплив. Усвідомлювати, що в наукових колах медіаграмотність переважно характеризується саме як результат медіаосвіти.		8
Всього за	45			70

семестр				
Іспит				30
Навчальна робота	70			
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання завдань практичних занять відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, есе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано